

ਕਾਂਤਾ

(ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਦੇ ਨਾਵਲ *ਤਫ਼ਤੀਸ਼* 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ)

(ਮੰਚ 'ਤੇ ਸੂਤਰਧਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸੂਤਰਧਾਰ ਵੀ ਹਾਂ ਤੇ ਇਕ ਪਾਤਰ ਵੀ ਹਾਂ।
ਮੇਰੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਹਨ - ਪੁਲਿਸ।

(ਖਾਕੀ ਵਰਦੀ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਚਾਲ
ਚਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਠ ਕਰਕੇ ਖਲੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ।)

ਇਹ ਪਾਤਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼
ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਕ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਕਈ ਰੂਪ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ
ਇਹ ਪਗੜੀ ਤੇ ਕਾਲੀ ਫੀਤੀ ਬੰਨ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਮਰੋੜਾ
ਦੇਕਰ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ
ਪੁਲਿਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਹ ਲਾਲ ਫੀਤੀ ਬੰਨ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਥੋੜਾ
ਜਿਹਾ ਛੋਟਾ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਹ ਕਰਾਸ ਬੈਲਟ ਪਾ ਲਵੇਗਾ
ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਹ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਤਿੰਨ
ਫੀਤੀਆਂ ਲਗਾ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੌਲਦਾਰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਹੋਗਾ ਤੇ ਜੇ
ਇਹ ਸਿਰਫ ਖਾਕੀ ਵਰਦੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਂਸਟੇਬਲ
ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਸ
ਖਾਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀਆਂ ਦੱਸ ਪੌੜੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ,
ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਐਸ.ਪੀ., ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ., ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸਬ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਹੈਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ,
ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਇਸਦਾ ਦੂਜਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਦਾ
ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਨਾਲ ਵਾਹ ਪੈ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਛਿਲ ਦਸ
ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਕਮਾ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ
ਦੂਹਰੇ ਅਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਹਿਕਮਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਦਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
ਮੇਰਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਹੈ - ਨੇਤਾ

(ਖਦਰਧਾਰੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)

ਇਹ ਵੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮਹਿਕਮਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਪਾਤਰ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਰੂਪ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਇਹ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਸਿਰਫ ਕੁਰਤੇ ਪਜਾਮੇ ਅਤੇ ਟੋਪੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਕੁਰਤੇ ਉਤੇ ਨਹਿਰੂ ਜੈਕਟ ਪਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਉੱਚੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਉਤੇ ਸ਼ਾਲ ਲੈ ਲਵੇ ਤਾਂ ਇਹਦੀ ਪੱਧਰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਹੋਰ ਉੱਚੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਖਦਰ ਦੀ ਜੈਕਟ ਦੀ ਥਾਂ ਖਦਰਨੁਮਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਮਤਲਬ ਕੇ ਰਾਅ ਸਿਲਕ ਦੀ ਜੈਕਟ ਪਾ ਲਵੇ ਅਤੇ ਚਾਦਰ ਵੀ ਚਿੱਟੀ ਲੈ ਲਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਹਨੇ ਵਜ਼ੀਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰਖ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੋਨੇ ਦੀ ਫਰੇਮ ਵਾਲੀ ਐਨਕ ਵੀ ਲਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਇਹ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾਤਰ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਆਏਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਵੋ।

(ਇਹ ਪਾਤਰ ਵੀ ਪਿਠ ਕਰਕੇ ਖਲੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਹੈ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ। ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਬੰਟੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਪਰਤਦਿਆਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਵਾਕਾਰੀ ਕੌਣ ਹਨ, ਕੌਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਔਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਸਲ ਕੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਫਰਜ਼ ਕਰੋ ਇਕ ਬੈਂਕ ਲੁਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਲੁਟੇਰੇ ਨੇ ਲੁਟਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾੜਕੂ ਨੇ ਲੁਟਿਆ ਹੈ, ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂ ਕਰੋ, ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਰੋ, ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਰੋ, ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚਣੀ ਹੈ, ਕੌਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਰਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਹਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੌਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਇਹ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਧਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ, ਕੌਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਇਹ ਅਸਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਕੌਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਦਰਸ਼ਕ ਵੀਰੋ, ਲਾਲਾ ਜੀ ਬਾਰੇ ਏਨਾਂ

ਹੀ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਪਤਵੰਤੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਅਗਵਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇ ਮੇਰੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਤਰ ਹੈ, ਕਾਂਤਾ, ਬੰਟੀ ਦੀ ਮਾਂ। ਇਹਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮਾਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਬੰਟੀ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਬੰਟੀ, ਬੋਬੀ, ਬਿਲੂ, ਘੁੱਗੀ, ਹੈਪੀ, ਕਾਕਾ - ਅੱਜ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਗੁੰਮ ਹੈ।

(ਨਾਟਕ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੰਟੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕਾਂਤਾ ਨੂੰ ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਫਿਕਰ ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਮਾਸਟਰ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਲਾ ਜੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।)

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਹੁਣ ਹੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੁਕੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕਰਵਾ ਲਈਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਰਾਮ ਸੇਵਕ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਕਰੀਏ ਕਿ ਖਾਦ ਫੈਕਟਰੀ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲਗੇ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ... ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਪਰ ਪੂਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਆਖਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਏਨੀ ਮੇਹਨਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜੇ ਏਨੀ ਵੀ ਸਹੂਲਤ ਨਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਾਡੀ ਮੇਹਨਤ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚਲੋ। ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀ ਲਗੇਗੀ। ਕਈ ਕੰਮ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਅਖੀਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਏ। ਸਾਡੇ ਕਿਹੜੇ ਹਲ ਚਲਦੇ ਨੇ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਤੇ ਕੋਈ ਤੁਅਲਕ ਹੈ ਨਹੀਂ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਤੁਅਲਕ ਬਣਾਇਆ ਹੀ ਬਣਦੇ ਨੇ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲੈਣਾ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕੀ ? ਇਸੇ ਹਫਤੇ ਬਣਾ ਲਵਾਂਗੇ।

(ਕਾਂਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)

ਕਾਂਤਾ : ਲਾਲਾ ਜੀ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਕਾਂਤਾ ?

ਕਾਂਤਾ : ਵਕਤ ਪੰਜ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਏ, ਬੰਟੀ ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।
ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਉਹ ਭਾਬੀ ਜੀ, ਕਿਧਰੇ ਖੇਡਣ ਲਗ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਏ, ਫਿਕਰ ਨਾ
ਕਰੋ।

ਕਾਂਤਾ : ਪਰ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਔਛਾ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਚ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ।

(ਕਾਂਤਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।)

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਕਰਨੀ ਏ, ਮੈਂ ਆਪ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਦੇਖਕੇ
ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ (ਗੱਲ ਮੋੜਕੇ) ਹਾਂ ਤੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਚਲੋ
ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚੁਰੰਜੀ ਲਾਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ
ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚੁਰੰਜੀ ਲਾਲਾ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਈ
ਵਾਕਫੀ ਹੈ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ? ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ
ਮੋੜ ਸਕਦੇ। ਚੋਣ ਫੰਡ ਵੇਲੇ ਉਹਨੇ 'ਕੋਲੇ ਹੀ 10,000/- ਦਿੱਤਾ
ਸੀ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਔਛਾ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਕੋਲੇ ਦੇ ਡਿਪੂ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਬੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਾਦ
ਫੈਕਟਰੀ ਲਗ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕਈ ਠੇਕੇ ਉਹਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਣੇ ਨੇ ਤੇ ਚੁਰੰਜੀ
ਨੇ ਆਪਣੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਟਰੱਕ ਤੇ ਇਕ ਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਰਖੀ ਏ। ਭਲਾ ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਦੇ ਉਹ
ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਨੇ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਕੀ ਲੋੜ ਏ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲੇਗੀ।

(ਕਾਂਤਾ ਫੇਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਉਹ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਖਿੜੀ ਹੋਈ
ਹੈ।)

ਕਾਂਤਾ : ਮੈਂ ਗਵਾਂਢੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਪਤਾ ਕਰ ਆਈ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਕਦੋਂ ਦੇ
ਘਰ ਪੁੱਜ ਗਏ ਨੇ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : (ਢੀਠਾਂ ਵਾਕੂਨ) ਭਾਬੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਆਪ ਹੁਣੇ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਹਾਂ। ਹਾਂ
ਤੇ ਲਾਲਾ ਜੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਿਸਨੂੰ ਵੀ ਆਖੋਗੇ ਨਾਲ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ।

ਕਾਂਤਾ : ਤੁਸੀਂ ਲਾਲਾ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਗੁਪਤਾ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਉਥੇ ਹੀ ਜਾਨਾ ਵਾਂ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਤਾਂ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਣ ਲਈ ਮੰਨਾ

ਲਵਾਂਗੇ।

ਕਾਂਤਾ : ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਲੈਣਾ। ਵਕੀਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਕਦੀ ਕਦੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਸੱਚ ਲਾਲਾ ਜੀ, ਗੋਇਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤਾਂ ਭੁਲ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ।

ਕਾਂਤਾ : ਭਰਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰੇ ਫੇਰ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣੀ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਬੈਠਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਭੈਣ ਜੀ, ਬੰਟੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਵਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ, ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਲਈ ਹਾਂ? ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕਾ ਦੇਈਏ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਤਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਇਹਨਾਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਸੱਤ ਮੰਜ਼ਲਾ ਇਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਹਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਕੋਟਾ, ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟੋਟਾ, ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲ ਕੋਟਾ, ਵਪਾਰ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਮੋਟਾ ਸਭ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਥੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੈ - ਬੰਟੀ ਘਰ ਨਾ ਆਇਆ। ਉਹਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਉਹ ਟਿਕਾਨੇ ਜਿਥੇ ਬੰਟੀ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਉਹਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਉਹਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋਈ। ਚਲੋ ਅਸੀਂ ਵੀ ਥਾਣੇ ਚਲੀਏ। ਥਾਣੇ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵਾਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਤੇ ਖੜੇ ਸੰਤਰੀ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੌੜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਡੰਡਾ, ਖੜਾ ਏ ਗੱਡਕੇ ਝੰਡਾ।

(ਸਟੇਜ ਦੇ ਖਬੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਸੰਤਰੀ ਪਹਿਰਾ ਦੇਂਦਾ ਏਧਰ ਉਧਰ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ।)

ਇਹ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਬੜਾ ਚਿਰ ਕਚੈਹਰੀਆਂ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਦੇਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਇਹਦਾ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਲਾ ਅਫਸਰ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਹਦੀ ਬਦਲੀ ਇਥੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਤਲੀ ਆਮਦਨ ਕਚੈਹਰੀਆਂ ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਿੰਨਾ

ਨੂੰ ਜਾਚ ਹੋਵੇ ਉਹ ਲਹਿਰਾਂ ਗਿਣਕੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜਾਣੇ ਪਹਿਚਾਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੇ, ਪਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀ ? ਸੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰੋ ਕੱਢਣਾ, ਉਹਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਧੀ ਹੈ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਆਂਦੇ ਹਨ।)

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਆਓ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਏ ਹੋ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਕੱਲ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲਭ ਰਿਹਾ। ਰੀਪੋਰਟ ਲਿਖਾਈ ਹੈ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਰੀਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਆਏ ਹਾਂ।

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਰੀਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਈ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ? ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮ ਜੰਮ ਢੇਰ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਵਾਕ ਸੂਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗਲੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਧੱਕੇ ਖਾਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ, ਪੁਲਿਸ ਕਿਸ ਕਿਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਖੇ ? ਹਾਂ ਦਸੋ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਖੇ ? ਭਲਾ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਏ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਗੱਲ ਹੀ ਇਹ ਵੇ, ਭਲਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਏ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਉਹ ਮੇਰੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਏ। ਮੇਰਾ ਇਕੋ ਪੋਤਰਾ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਆਪ ਉਸਨੂੰ ਸਕੂਲੋਂ ਲੈਕੇ ਆਂਦਾ ਸੀ। ਕੱਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਗਿਆ।

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਕੱਲ ਦਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਗਿਆ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਥਾਣੇ ਆਏ ਹੋ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੁੱਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ? ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਜਵਾਕ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦਖਣ ਲੈ ਗਏ ਹੋਣੇ ਨੇ। ਕਿਥੇ ਕਿਥੇ ਭਾਲੂ ਪੁਲਿਸ ? ਜਿਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਭਲਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਹੈ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਸੁੱਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਆਂਢ ਗੁਆਂਢ, ਟੋਏ ਟਿੱਬੇ, ਸਿਨਮੇਂ, ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਸਾਂ, ਗੱਡੀਆਂ ਕਿਤੋਂ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ।

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕਿਥੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਏਗੀ। ਭਲਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਏ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੀਪੋਰਟ ਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਣੀ ਹੋਈ।

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਪਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਈਦੀ ਏ, ਉਹਦੀ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੋਣੀ ਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਾਰਵਾਈ ?

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ?

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹੋ। ਘਬਰਾਇਆ ਬੰਦਾ ਰੀਪੋਰਟ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਰੀਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਲਈ ਦਮਾਗ ਦਾ ਤਵਾਜ਼ਨ ਠੀਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਟ ਪਟਾਂਗ ਲਿਖ ਲਈਏ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਸਾਡੇ ਛਿੱਤਰ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਨਾਲੇ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਮੁਜ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਪਰ...

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਪਰ ਪੁਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਪੂਰੇ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਰੱਪਟ ਲਿਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦੈ ?

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਕੋਈ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਾ ਲੈ ਆਵੇ।

ਰਾਮ ਸੇਵਕ : ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਾ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਾ ਭਲਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਮੁਖਤਿਆਰ : ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਗਵਾਹੀ ਵੇਲੇ ਮੌਕ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੱਜ ਮੌਕ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਭਲਾ ਦਸੌ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਫੇਰ ਭਲਾ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦੇ ਦੀ ਕੀ ਵੱਟਕੀ ਏ ? ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦ ਲਿਆਓ ਨਾਲੇ ਗਵਾਹੀ ਪਾ ਦਿਓ, ਨਾਲੇ ਰੱਪਟ ਦਰਜ ਕਰਾ ਦਿਓ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਤੇ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਦੋਨੋਂ ਸੋਚਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੰਤਰੀ ਵੀ ਪਰੇਡ ਦੀ ਮੁੱਦਰਾ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਮੁਹਤਬਰ ਕੌਣ ? ਸੰਤਰੀ ਹੋਰਾਂ ਥਾਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਕਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਮੁਹਤਬਰਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਲਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਮੁਹਤਬਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੁਹਤਬਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗੇ ਕਿ ਆਸਾਮੀ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਦਮ ਹੈ। ਪੰਜ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਮੰਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਹ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪੰਜ। ਮੁਹਤਬਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਤੇਲ ਹੈ ? ਪਰ ਮੁਹਤਬਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਨੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪ ਥਾਣੇ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਹਿਦਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕੇਸ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮੋੜ ਹੀ ਕੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਸੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ -

(ਸੂਤਰਧਾਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਂਤਾ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਲੈਕੇ
ਆਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਂਦੇ ਹਨ।)

ਕਾਂਤਾ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਓ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਿਉਂ ਕਾਂਤਾ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਏ ?

ਕਾਂਤਾ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।)

ਆਵਾਜ਼ : ਬੰਟੀ ਸਾਡੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ। 10,000/- ਰੁਪਿਆ ਲੈਕੇ ਚੌਕ ਵਿਚ
ਲਗੇ ਬੁੱਤ ਖੋਲ੍ਹੇ ਪੁੱਜ ਜਾਵੇ। ਰੁਪਿਆ ਖੈਲੇ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ।
ਥੈਲਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਬੰਟੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ
ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੋਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਟੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੇਗੀ। ਜੇਕਰ
ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵੀ ਬੰਟੀ ਦੀ ਲਾਸ਼
ਮਿਲੇਗੀ।

ਕਾਂਤਾ : ਹੁਣ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਲਾਲਾ ਜੀ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਾਂਤਾ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ, ਬੰਟੀ ਆਏਗਾ। ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕੀ ਭਾਵੇਂ
ਦਸ ਲੱਖ ਲਗ ਜਾਣ।

ਕਾਂਤਾ : (ਗਹਿਣੇ ਦਾ ਡੱਬਾ ਦੇਂਦੇ ਹੋਏ) ਲਾਲਾ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਭ ਕੁਝ ਲੈ ਲਵੋ,
ਪਰ ਮੇਰੇ ਬੰਟੀ ਲੈ ਆਵੋ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਅਤੇ ਕਾਂਤਾ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ : ਬੰਟੀ ਦਾ ਗੁੰਮ ਹੋਣਾ ਇਕ ਫਿਲਮੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣਦਾ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੇਰ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਫੋਨ ਖੜਕ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੋਨ ਸੁਣਦਾ ਥਾਣੇ ਦੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
ਆਂਦਾ ਹੈ।

(ਫੋਨ ਖੜਕਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਮੁਨਸ਼ੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਫੋਨ
ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।)

ਮੁਨਸ਼ੀ : ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਬਈ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਏਨੀ ਕਾਹਲ
ਵੀ ਕੀ ਏ ? ਤੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਖੜਕਦਾ ਹੀ ਰਹਿਨਾ ਏਂ। ਜਦੋਂ
ਖੜਕਦਾ ਏ ਕੋਈ ਵਗਾਰ ਹੀ ਪਾਂਦਾ ਏ (ਫੋਨ ਚੁੱਕਕੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਰਖ
ਦੇਂਦਾ ਹੈ)। (ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ) ਥਾਣੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਬੜੀ ਕੁੱਤੀ ਨੌਕਰੀ
ਏ। ਕੋਈ ਤੰਗੀਆਂ ਵਰਗੀ ਤੰਗੀ ਏ ? ਥਾਣੇ ਉੱਝ ਤਾਂ ਕੋਈ
ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਵੈਸੇ ਥਾਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਕਿਸ ਨੂੰ

ਹੈ? ਸੱਤ ਇਕਵੰਜਾ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਕਤਲ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਸਿਧੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਮਹਿਫਲ ਲਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਫਤਰ ਤਾਂ ਵੜਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਹਾਨਾ ਵੱਧੀਆ ਏ। ਅਖੇ ਹਿੱਟ ਲਿਸਟ 'ਤੇ ਹੈ। ਕਿਸਦੀ ਹਿੱਟ ਲਿਸਟ 'ਤੇ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਕਦੇ ਕੋਈ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ। ਹਿੱਟ ਲਿਸਟ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਪਤਾਨ ਤੋਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਠੀ ਪਹਿਰਾ ਲਗਵਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਇਕ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਬੁਲਾਕੇ ਇਕ ਗਾਰਦ ਹੋਰ ਖੜੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕੋਠੀ ਅਗੇ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਕੁਝ ਉਤੇ ਉਤੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪਲੇ ਕੀ ਪੈਣਾ ਹੈ।

(ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ ਫੇਰ ਉਤੇ ਰੱਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।)

ਹੁਣ ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸੁਣ ਹੀ ਲਵਾਂਗਾ। ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਕੁਨ ਕਿਸੇ ਵਗਾਰ ਦਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਾਰ ਚਾਹੀਦੀ ਏ। ਜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਕਾਰ ਲੈਣ ਕਿਸ ਨੂੰ ਘਲਾਂਗਾ? ਸੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਵਸਾਹ ਨਹੀਂ। ਦੱਸ ਦੱਸ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਟੈਕਸੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਵੇ।

(ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ ਵਜਦਾ ਹੈ)

(ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ ਚੁੱਕ ਕੇ) ਮੈਂ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਮੁਨਸ਼ੀ ਬਘੇਲੇ ਸਿੰਘ ਬੋਲੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਆਵਾਜ਼ : ਮੈਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬੋਲੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੁਨਸ਼ੀ : (ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ) ਦਿਲ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਚਾਰ ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਾ ਦੇਵਾਂ। ਇਹਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕੀ ਔੜ ਲਗੀ ਹੋਈ ਏ (ਟੈਲੀਫ਼ੂਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੇ) ਹੁਕਮ ਜਨਾਬ।

ਆਵਾਜ਼ : ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਵਾਰਿਸ ਇਤਲਾਹ ਦੇਣ ਆਏ ਸੀ। ਸੰਤਰੀ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਡੋਰ ਦਿੱਤੇ ਨੇ।

ਮੁਨਸ਼ੀ : ਤੁਸੀਂ ਜਨਾਬ, ਉਸ ਮਾਂ ਦੇ ਯਾਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਦਸੋ ਕੀ ਹੁਕਮ ਹੈ?

ਆਵਾਜ਼ : ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਏ। ਮੈਂ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਆਪੇ ਸਮਝ

ਲੈਣਾ। ਸਮਝ ਗਏ ਹੋ ਨਾ।

ਮੁਨਸ਼ੀ : ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਸਮਝ ਲਵਾਂਗਾ (ਫੋਨ ਰੱਖਕੇ) ਇਸ ਮੁਖਤਿਆਰ ਭੈਣ ਦੇ ਯਾਰ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵਾਰੀ ਸਮਝਾਇਆ ਏ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਇਹ ਆਸਾਮੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੇਂਦਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਹਲੇ ਹੀ ਪੰਜ ਸੌ ਤ ਸੌ ਲਾਹ ਲੈਣੇ ਸੀ। ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਲਾਲਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਦਵਾ ਦੇਂਦਾ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਸੌ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਂਦੇ ਨੇ। ਸਾਡਾ ਥਾਣਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਏ ?

(ਮੁਨਸ਼ੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਰੀਪੋਰਟ ਕਾਇਦੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲਿਖੀ ਗਈ। ਕਾਂਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਲਾ ਜੀ ਬੁੱਤ ਥਲੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੱਸਿਆ ਲੈ ਕੇ ਨਾ ਪੁੱਜੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦੈਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਲਾ ਜੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹਲਕਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰੋਲਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਾਮਲਾ ਵਡੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਬੰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿੱਕਰ ਤੇ ਕਮੀਜ਼ ਸੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿੱਕਰ ਦੇ ਬੋਝੇ ਵਿਚ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਹੈ। ਬੰਟੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ 10,000/- ਦੀ ਥਾਂ 25,000/- ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ। ਗਲ ਹੁਣ ਸੰਤਰੀਆਂ, ਮੁਨਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਲ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਥਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਹਦੈਤਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਇਕ ਸਾਲ ਵਾਲਾ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਂਦੇ ਹਨ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਅਤੇ ਕਾਂਤਾ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹਨ। ਕਾਂਤਾ ਨੇ ਬੰਟੀ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਅਤੇ ਨਿੱਕਰ ਨੂੰ ਘੁੱਟਕੇ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।)

ਕਪਤਾਨ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਇਹ ਕਮੀਜ਼ ਤੇ ਨਿੱਕਰ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਤਪਤੀਸ਼ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।

ਕਾਂਤਾ : (ਡੋਰ ਭੋਰ ਹੋਂਦੇ) ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੀ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਬੰਟੀ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕ ਸੇਵਕ : ਬੀਬੀ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਆਪ ਜਾਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮਿਲਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਕਾਂਤਾ : ਪਰ ਬੰਟੀ ਤਾਂ ਇਥੇ ਗੁੰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਹੀਂ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਖਾਸ ਇਸ ਤਫਤੀਸ਼ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਕਪਤਾਨ : ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਸੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਮੰਗਵਾਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਾਂਤਾ ਇਹ ਕਪੜੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ।

ਕਾਂਤਾ : ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਪੜੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੀ।

ਕਪਤਾਨ : ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁੱਤੇ ਪਹਿਲੇ ਕਪੜੇ ਸੁੰਘਣ ਤੇ ਫੇਰ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾ ਲੈਣ ਤੇ ਉਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਕੁੱਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨੇ।

ਕਾਂਤਾ : ਫੇਰ ਸਰਕਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਕੁੱਤੇ ਹੀ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਵੇ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਰੇ। ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਾਕੁਨ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨੇ।

ਕਪਤਾਨ : ਕੁੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਫਰਕ ਥੋੜਾ ਏ? ਮੁਲਜ਼ਮ ਇਕ ਵਾਰੀ ਲਭ ਜਾਏ, ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ।

ਕਾਂਤਾ : ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਪੜੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੀ।
(ਅੰਦਰ ਵਾਰ ਨੱਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।)

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਆਪ ਉਹਨੂੰ ਮਨਾ ਲਵਾਂਗਾ, ਬੰਟੀ ਦੇ ਸਦਮੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੇ।

ਕਪਤਾਨ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਓ। ਬੰਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਭੇਗਾ। ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਰ ਨੁੱਕਰ ਫੋਲ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਾਤਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਛੁਪਾ ਦੇਣ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਲਈ ਖਾਸ ਅਫਸਰ ਭੇਜਣ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਲਾਲਾ ਜੀ ਇਹ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਅਫਸਰ ਨਹੀਂ। ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨੂੰਹ ਦੇ ਕਤਲ ਵਾਲੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਸ

ਦੀ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸੂਹ ਕੱਢੀ ਸੀ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਦਾ ਕਤਲ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਜੀ, ਨੂੰਹ ਦਾ ਕਤਲ ਜ਼ੈਲਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਘਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਭਈਏ ਦਾ ਲਗ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੀ ਲਹੂ ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ ਹੋਈ ਕਮੀਜ ਉਥੋਂ ਲਭ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਈਏ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀ ਲਾਸ਼ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕਰਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀ। ਭਈਆ ਲਭੇ ਨਾ, ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਉਥੇ ਪੁੱਜੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦਾਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਾਲਾ ਲੱਭਾ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਦਾਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਾਲਾ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਇਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਏ। ਦਾਲ ਵਿਚ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਕਾਲਾ ਹੋਏ, ਇਹ ਲਭ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਨੂੰ ਘੋਟਣਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਦਮ ਬੱਕ ਪਿਆ। ਭਈਏ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਹੋ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਲਾਲਾ ਜੀ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਬੰਟੀ ਹੁਣੇ ਲਭਿਆ ਕਿ ਲਭਿਆ। ਜੇ ਭਈਏ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲਭ ਸਕਦੀ ਏ ਤਾਂ ਬੰਟੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਭੇਗਾ ?

ਕਪਤਾਨ : ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਰਫੀਊ ਲਗਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਫੇਰ ਘਰ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਵਾਂਗੇ, ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੀ ਲਕੋਇਆ ਹੋਇਆ ਏ ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਤਾਂ ਸਾਊ ਬੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।

ਕਪਤਾਨ : ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਅੱਜਕਲ ਵਡੇ ਚੋਰ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰਾਂ ਤੇ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨੇ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿਚ ਹੀ ਕੋਠੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ। ਕਾਲਾ ਧੰਨ ਹੋਰ ਕਿਥੇ ਛੁਪਿਆ ਏ, ਇਥੇ ਹੀ ਤਾਂ ਛੁਪਿਆ ਏ, ਕਿਉਂ ਛੁਪਿਆ ਏ ਕਿ ਨਹੀਂ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਪਰ ਬੰਟੀ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਜਨਾਬ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਪਹਿਲੇ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏ। ਕਿਉਂ ਲਾਲਾ ਜੀ, ਤੁਹਡਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਏ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੇਰਾ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੋ ਸਕਦੈ ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਿਆਣੇ ਹੋ।

ਕਪਤਾਨ : ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣੇਗਾ ਕਿ ਬੰਟੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਕਰਦੀ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਪਰ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਛੁਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਪਤਾਨ : ਅਖੀਰ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਹੀ ਪੁਜਾਂਗੇ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ, ਬਸ ਇਕ ਵਾਰ ਲੰਘ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ? ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ?

ਕਪਤਾਨ : ਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਏ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਇਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਏ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੌਕੇ ਦੀ ਤਾੜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕਪਤਾਨ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਏ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਨੇ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਹਾਂ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦੇ ਦੋ ਏਕੜ ਵਿਚ ਕੋਠੀਆਂ ਵਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ਤੇ ਬੰਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਤੇ ਉਸੇ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ 'ਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਵੋਟਾਂ ਨੇ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ ਵੋਟਾਂ ਤੇ ਬੰਟੀ ਦਾ ਕੀ ਸਬੰਧ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਤੁਸੀਂ ਲਾਲਾ ਜੀ, ਹੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਸਬੰਧ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੁੱਖ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਏ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਕੋਈ ਐਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏ, ਜਿਦੇ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋਣ। ਕਿਉਂ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ?

ਕਪਤਾਨ : ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰਾਬ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।

(ਬੰਟੀ ਦੇ ਕਪੜੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਕਾਂਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ : ਹਾਂ ਲੈ ਜਾਓ ਇਹ ਕਪੜੇ ਵੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰੋ। ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰੋ। ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਚਲਾਓ। ਮੇਰਾ ਬੰਟੀ ਲਭੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲਭੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : (ਢੀਠਾਂ ਵਾਕੂਨ) ਇਕ ਮਾਂ ਏ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੀ ਖਿਆਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਏ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰਖਣਾ ਹੋਇਆ।

(ਕਪੜੇ ਚੁੱਕਕੇ, ਬਰਾੜ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।)

ਕਪਤਾਨ : ਹਾਂ ਇਹ ਕਪੜੇ ਸਾਡੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ।

(ਜਾਂਦੇ ਹਨ)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਸੋ ਕਰਫੀਊ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਠੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਬੜਾ ਸਵਾਦ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਕਈਆਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਅਮੀਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਡਰ ਵੇਅਰ ਹੀ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣੇ। ਅਜੀਬ ਅਜੀਬ ਸੈਂਟਾਂ, ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਜੀ ਭਰਕੇ ਸੁੰਘੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋ ਮਾਰਦੀਆਂ ਵਰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਛਿਣਕੀਆਂ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਦੀ ਕੋਠੀ ਤੇ ਫੇਰ ਉਹਤੋਂ ਨਾਲ ਦੀ ਕੋਠੀ ਤੇ ਫੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਵਿਚ ਪੁਜ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਈ। ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪਿਆਕੇ ਤੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਦੇ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਏਨੀ ਦੇਰ ਜ਼ਰੂਰ ਚਲਦੀ ਕਿ ਬਾਹਰ ਖੜੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬੜੀ ਛਾਣਬੀਣ ਵਾਲੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਜੋ ਲਭਣਾ ਏ ਇਥੋਂ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਏ, ਬਸਤੀ ਵਿਚੋਂ ਜੂਆਂ ਦੇ ਸਿਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ। ਬੰਟੀ ਨਾ ਲੱਭਾ। ਗੱਲ ਹੁਣ ਇਥੇ ਆਕੇ ਰੁੱਕ ਗਈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵੀ ਲਈ ਜਾਏ ਕਿ ਨਾ ? ਇਥੇ ਆਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਖਿਚਾਅ ਵਧਦਾ ਗਿਆ।

(ਲੌਕ ਸੇਵਕ ਤੇ ਕਪਤਾਨ ਆਂਦੇ ਹਨ।)

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਏ।

ਕਪਤਾਨ : ਪਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਜੇਕਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲਗ ਜਾਏਗੀ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਾ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲਗ ਜਾਏਗੀ।

ਕਪਤਾਨ : ਪਰ...

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਪਰ ਪੂਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸੂਬੇ ਨਾਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਕਅਤ ਬਹੁਤੀ ਏ...

ਕਪਤਾਨ : ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਕਿਉਂ ਜ਼ਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ?

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਏ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕਪਤਾਨ : ਪਰ ਦੂਜਾ ਫਿਰਕਾ ਕਦੀ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਵੇ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਤੇ ਫੇਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਤੋੜ ਤੱਕ ਪੁਚਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ?

ਕਪਤਾਨ : ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਇਕ ਮਾਂ ਦਾ ਬੰਟੀ ਲਭਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕਪਤਾਨ : ਇਕ ਬੰਟੀ ਲਭਦੇ ਲਭਦੇ ਹੋਰ ਬੰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ। ਇਥੇ ਤਾਂ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵੱਗ ਜਾਣ।

ਲੌਕ ਸੇਵਕ : ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਡਰ ਪਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੋਇਆ।

ਕਪਤਾਨ : ਇਹਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਉਤਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਲਹੂ ਦੀ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਬੰਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਪਿਛੇ ਪੈ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਸਾਕੇ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੱਲ ਲੋਕਲ ਲੀਡਰਾਂ ਤੋਂ ਉਠਕੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵੀ ਲਾਲ ਫੀਤੀ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਉਠਕੇ ਕਾਲੀ ਫੀਤੀ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ।

(ਸੂਤਰਧਾਰ ਸਟੇਜ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਆਂਦਾ ਹੈ।)

ਵਜ਼ੀਰ : ਪਰ ਗਿੱਲ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਘੜੀ ਏ।

ਗਿੱਲ : ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਵੀ ਘੜੀ ਏ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਏ ਕਿ ਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭੜਕ ਉਠਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਾ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਫਿਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੇ।

ਗਿੱਲ : ਹਾਂ ਉਹ ਤਾਂ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੇ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਫਿਰਕੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਏ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਉਸੇ ਤਬਕੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਨੇ। 525 ਦੇ ਹਾਊਸ ਵਿਚ 8-10 ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਕੀ ਵਕਅਤ ਏ ?

ਗਿੱਲ : ਪਰ ਜਨਾਬ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਕੀਮਤ ਏ। ਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਰਕਾ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਲੂਣ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਫੇਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਤਾਂ ਲਭਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਗਿੱਲ : ਰਾਹ ਲਭ ਲਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਵੋ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ?

ਗਿੱਲ : ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰਾਂਗੇ ਹੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਵੋ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਹਰ ਪਹਿਰਾ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਗ਼ੈਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਫੇਰ ਕੱਲ ਕੀ ਹਵੇਗਾ ?

ਗਿੱਲ : ਰਾਤ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਹੀ। ਪੁਲਿਸ ਲਈ ਰਾਤ ਬੜੀ ਗਨੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਵਜ਼ੀਰ : ਹਾਂ ਗਿੱਲ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਲੋਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਹੀ ਲਿਆ ਸੀ।

ਗਿੱਲ : ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਵੀ ਰਾਤ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਸੋ ਜਨਾਬ ਇਕ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੋ।

(ਦੋਨੋਂ ਮੁਸਕਰਾਂਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਤਾ ਅਤੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।)

ਕਾਂਤਾ : ਲਾਲਾ ਜੀ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਬੇਟਾ ?

ਕਾਂਤਾ : ਕੀ ਅਸੀਂ ਬੰਟੀ ਦੀ ਖਾਤਰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ? ਪਰ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਆਪਣੇ
ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਤੇ ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ
ਹੋਰਾਂ ਆਪ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਾਂਤਾ : ਪਰ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ। ਸਾਡਾ ਬੰਟੀ ਤਕਲੀਫ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਏ
ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਏ।

ਕਾਂਤਾ : ਰੱਬ ਕਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਠੀਕ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਤਾਂ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਜੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਸੂਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਣੀ
ਸੀ।

ਕਾਂਤਾ : ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਏਤਬਾਰ ਨਹੀਂ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਿਉਂ ?

ਕਾਂਤਾ : ਪੁਸ਼ਪਾ ਦਸਦੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਮਾਡਲ ਟਾਂਊਨ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ
ਗਈ, ਉਹ ਨਿਰਾ ਵਿਖਾਵਾ ਸੀ। ਹਰ ਘਰ ਤੋਂ ਫੀਸ ਲੈਕੇ ਡਰਾਇੰਗ
ਰੂਮ ਵਿਚ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀਕੇ ਜਾਂ ਡਰਾਈ ਫਰੂਟ ਖਾਕੇ ਹੀ ਉਹ
ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪੁਸ਼ਪਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਏ ?

ਕਾਂਤਾ : ਪੁਸ਼ਪਾ ਉਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਏ। ਆਪਣੀ ਬਸਤੀ ਬਾਰੇ
ਵੀ ਦਸਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬਸ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਉਜਾੜਿਆ ਏ। ਚੀਜ਼ਾਂ
ਵਗਾਹ ਵਗਾਹਕੇ ਮਾਰੀਆਂ, ਭਾਂਡੇ ਮੂਧੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਟੀ
ਕਿਸੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਲਕੋਇਆ ਹੋਵੇ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

ਕਾਂਤਾ : ਦਖਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਆਖਰ ਬੰਟੀ ਸਾਡਾ ਗੁੰਮ ਹੋਇਆ
ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੈਂ ਆਪ ਮੰਤਰੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਾਂਤਾ : ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਏਲਾਨ ਕਰ ਦੇਵੋ ਕਿ
ਜਿਹੜਾ ਬੰਟੀ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਹਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇਵੋਗੇ।
ਬੰਟੀ ਦੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਸੁਣ ਲੈਣਗੇ। ਆਪੇ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜ
ਦੇਣਗੇ ਉਸਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਸੇ ਬਗੈਰ ਉਥੇ ਪੁੱਜ
ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਪਰ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਹੈ?

ਕਾਂਤਾ : ਜਾਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਆਪ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।
ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਟੀ
ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਫਿਕਰ ਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਔਛਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ।

(ਕਾਂਤਾ ਅਤੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਹਾਲਾਤ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਇਕ ਮੋੜ ਖਾ ਗਏ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ
ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫਸਾਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕੇਂਦਰੀ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਜ਼ਾਰਤ ਤੋੜਕੇ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਖਤਰਾ ਕਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਕੋ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਦਵਾਇਆ ਜਾਏ। ਤੇ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ
ਦਵਾਇਆ ਗਿਆ।

(ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਆਕੇ ਫੋਨ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ।)

ਬਰਾੜ : ਮੈਂ ਬਰਾੜ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਆਵਾਜ਼ : ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਪੀ.ਏ. ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਬਰਾੜ : ਤੁਸੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਦੇਣਾ।

ਆਵਾਜ਼ : ਹਾਂ ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਖ਼ਬਰ ਏ?

ਬਰਾੜ : ਖ਼ਬਰ ਉਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੱਭ ਗਈ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ : ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੱਭ ਗਈ ਏ, ਕਿਥੋਂ?

ਬਰਾੜ : ਜੀ ਖੰਡ ਮਿਲ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਤੋਂ। ਇਕ ਵਰਕਰ ਸ਼ਿਫਟ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਜੰਗਲ ਪਾਣੀ ਲਈ ਮਿਲ ਦੇ ਪਿਛੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨੇ
ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਵੇਖੀ।

ਆਵਾਜ਼ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਏ ਕਿ ਲਾਸ਼ ਬੰਟੀ ਦੀ ਹੈ।

ਬਰਾੜ : ਜੀ ਬੰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਬੰਟੀ ਦੀ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਆਵਾਜ਼ : ਸੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਸੰਕਟ ਟਲ ਗਿਆ। ਇਹ
ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ।

ਬਰਾੜ : ਪਰ ਅਸੀਂ ਲਾਸ਼ ਖੰਡ ਮਿਲਦੇ ਪਿਛੋਂ ਲਭੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ।

ਆਵਾਜ਼ : ਤੇਫੇਰ?

ਬਰਾੜ : ਕਬਰਸਤਾਨ ਕੋਲ, ਜਿਥੇ ਡੰਗਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ
ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਖੰਡਰ ਨੇ, ਉਥੋਂ ਲਭੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ : ਉਹ ਕਿਉਂ ?

ਬਰਾੜ : ਆਪਣੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਸਾਖ ਬਨਾਣੀ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ : ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ?

ਬਰਾੜ : ਸਾਡੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਛੁਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਫੋਰਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਅਗਵਾਕਾਰੀ ਨੱਸਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਜਾਣ ਲਗਿਆਂ ਹਤਿਆਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਤਿਆ ਕਰ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਬੜੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ : ਬਰਾੜ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ, ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੀ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਸਾਖ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਪਰ ਜੋ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦੇਵੋ, ਉਹਦੀ ਕਾਪੀ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਣੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੀ ਉਹੋ ਬਿਆਨ ਦੇਵਾਂ। ਦੋਨੋਂ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਣਾ ਕਿ ਸਸਕਾਰ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਗੜਬੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਬਰਾੜ : ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੀ, ਜੈਹਿੰਦ।

ਆਵਾਜ਼ : ਜੈਹਿੰਦ...

(ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਰਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦ ਦੀ ਜੈ ਹੋਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ ? ਸੋ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਜਦ ਬੰਟੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲਭ ਹੀ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕੀ ਤੁੱਕ ? ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਬੰਟੀ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ - ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਸਮਝਕੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਤਾ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਅਫਸੋਸੇ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਾਂਤਾ ਵਾਲ ਖੁਲੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।)

ਕਾਂਤਾ : ਲਾਲਾ ਜੀ, ਇਹ ਕੋਠੇ ਤੇ ਤੰਬੂ ਕਨਾਤ ਕਿਉਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਚਾਹ ਦੇ ਬਰਤਨ ਕਿਉਂ ਮੰਗਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ, ਮਠਿਆਈ ਦੇ ਡੱਬੇ

ਕਿਉਂ ਮੰਗਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਬੇਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੰਟੀ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਆ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤ ਸਵਾਗਤ ਹੋਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਾਂਤਾ : ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਏ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੁਣ ਕਿਹੜੀ ਰਹਿ ਗਈ ਏ ?

ਕਾਂਤਾ : ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦੇਵੋ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਬੇਟੀ ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਏ। ਬੰਟੀ ਬਾਰੇ ਸਾਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਫਿਕਰਮੰਦ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬੰਟੀ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਗੁੰਮ ਹੋਇਆ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਗੁੰਮ ਹੋਇਆ ਏ।

ਕਾਂਤਾ : ਤਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲਿਆਂ ਬੰਟੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਵੇਲੇ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਬੰਟੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਾਇਆ ਗਿਆ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਇਹ ਕੀ ਪਈ ਕਹਿੰਦੀ ਏਂ ਬੇਟੀ ?

ਕਾਂਤਾ : ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਧੋਖਾ ?

ਕਾਂਤਾ : ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਏਗਾ। ਮੇਰੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਏਗਾ ਤੇ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੂੰ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਲਾਸ਼ ਦਾ ਘਰ ਲਿਆਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਏ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਹੋ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਸੂਰਜ ਛੁਪਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਕਾਂਤਾ : ਹਾਂ, ਸੂਰਜ ਛੁਪਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਡੈਡ ਹਾਊਸ ਵੱਲ ਪੂਹਿਆ ਗਿਆ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲਾਲਾ ਜੀ ਸਾਰਾ ਧੋਖਾ। ਜਿਹੜੇ ਗਿਣਵੇਂ ਪਲ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਸਾਂ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਲਾਸ਼ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਬੰਟੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਇਹ ਕੀ ਆਖ ਰਹੀ ਏਂ ਧੀਏ ?

ਕਾਂਤਾ : ਉਹ ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਮਾੜਕੂ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ। ਮੇਰਾ ਬੰਟੀ ਤਾਂ ਲੁੱਗ ਲੁੱਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਬੰਟੀ ਤਾਂ ਗੋਰਾ ਨਿਛੋਹ ਸੀ। ਲਾਸ਼ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਬੰਟੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦਾ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਧੀਏ ਇਹ ਮੈਂ ਕੀ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ?

ਕਾਂਤਾ : ਹਾਂ ਅੱਜ ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਬੰਟੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਮੈਂ ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਉਹਦਾ ਪੇਟ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਪਤਾ ਜੇ ਕਿਉਂ? ਬੰਟੀ
ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਪੇਟ 'ਤੇ ਲਸਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਪਰ...
ਪੇਟ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੌਸਟ ਮਾਰਟਮ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਿਊਟੇ ਦੇ ਵਡੇ
ਵਡੇ ਤਰੋਪੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਫੇਰ...

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਫੇਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ? ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਗਸ਼ ਆ
ਗਈ ਸੀ।

ਕਾਂਤਾ : ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗਸ਼ ਆ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆਈ ਬੰਟੀ ਮਿੱਟੀ
ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸੀਂ ਵੀ
ਨਾ ਬੋਲੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪਛਾਣ ਨਾ ਕੀਤੀ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਮੇਰੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਗਸ਼ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕੁਝ ਵੇਖਣੇ ਦੀ ਕਿਥੇ
ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ? ਨਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੀ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕਾਂਤਾ : ਤੇ ਅੱਜ ਮੈਂ ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ
ਡਰਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਦੇ ਆਂਡੇ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗੋਦੀ
ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਏ - ਅਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਉਣਾ ਏ, ਸ਼ਹਿਰ
ਨੂੰ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਸਾਰੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਸਰਗਰਮ
ਨੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜਾਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ।
ਟੁੱਟੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋ ਰਹੀ ਏ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ
ਵਿਚ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ, ਫੇਰ ਵੀ ਫਿਊਜ਼ ਲੈਂਪ ਅਤੇ ਟਿਊਬਾਂ
ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਏ। ਲਾਲਾ
ਜੀ, ਇਹਨਾਂ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੰਟੀ ਦੀ ਛੱਟੀ
'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਚਾਹ ਪੀਣਗੇ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ
ਬੰਟੀ ਦੀ ਰੱਤ ਪੀ ਰਹੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ
ਮਨਹੂਸ ਪੈਰ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਪੈਣ। ਮੇਰਾ ਬੰਟੀ ਕਿਉਂ ਮਰਿਆ ਏ?
ਮੇਰਾ ਬੰਟੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਏ
ਤੇ ਇਹਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਆਹੇ ਹਰ ਇਕ ਨੇਤਾ ਉਤੇ ਸੁੱਟਦੀ ਹਾਂ
- ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉਤੇ ਵੀ ਸੁੱਟਦੀ ਹਾਂ - ਮੈਂ ਇਸ
ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਟਦੀ ਹਾਂ - ਜੋ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ
ਤਮਾਸ਼ਾਈ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

(ਕਾਂਤਾ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਏਨੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ
ਬੋਲਦਿਆਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਦੀਆਂ

ਲੱਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਡਿਗਿਆਂ ਵਾਕੁਨ
ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।)

ਸੂਤਰਧਾਰ : ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁਣ ਬੀਤਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਾਂਤਾ ਨਾਲ
ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਰ ਇਥ ਮਾਂ ਨਾਲ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ
ਪੁੱਤਰ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ
ਪੁਲਿਸ ਹਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਥ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਅਖਵਾਉਂਦਾ
ਹੈ, ਪੰਥਕ ਨੇਤਾ ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹਦਾ ਪੁੱਤ
ਪੰਥ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ
ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਲਈ ਪੇਸ਼
ਕਰਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ
ਉਹ ਕੌਮ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਅਖਵਾਏਗਾ। ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਾ ਮਾਰਿਆ
ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਖਾਕੀਵਰਦੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਸ਼ਹੀਦ
ਅਖਵਾਏਗਾ। ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਨੇ ਪਰ ਕੋਈ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਵਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣਾਏ
ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਇਕ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ
ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ। ਪਰ ਆਪ ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਤੇ ਇਸ ਖੇਡ ਵਿਚ ਕਾਂਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੰਟੀ ਗੁੰਮ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਇਸ
ਖੇਡ ਦਾ ਸਿਖਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆ ਰਹੇ ਨੇ

- ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਰਖੋ
- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਨਾ ਅੰਦਰ ਜਾਏ,
ਸਿਕੂਰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ
- ਗਲੀ ਤੰਗ ਹੈ।

(ਲਾਲਾ ਜੀ ਕਾਂਤਾ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਧੀਏ ਵਾਲ ਵਾਹ ਲੈ, ਆਖਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣਾ
ਹੈ।

ਕਾਂਤਾ : ਵਾਲ ਵਾਹ ਲਵਾਂ ?

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਹਾਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਿਆਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ ਧੀਆਂ ਬਾਹਰਲੇ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ।

ਕਾਂਤਾ : ਤੇ ਛੋਟੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ ਧੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਟੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ,
ਉਹ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆਂ ਕਰਕੇ ਰਖਦੀਆਂ ਨੇ ? (ਉਠਕੇ) ਮਾਵਾਂ
ਤੇ ਸਿਰਫ ਮਾਵਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਨੇ, ਵੱਡੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਛੋਟੇ

ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਧੀਏ ਕੁਝ ਗਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਰਵਾਜਨ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ
ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਕਾਂਤਾ : (ਰੁਖੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਲ) ਅੱਛਾ ਲਾਲਾ ਜੀ। ਮੈਂ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰ
ਲਵਾਂਗੀ, ਜੋ ਮੇਰਾ ਮੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। (ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੋਝੀ ਮੁਸਕਾਨ
ਨਾਲ) ਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਮੰਨ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵੇਗੀ।

(ਗੁੱਤ ਕਰਕੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਦੁੱਪਟਾ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਤੋਂ ਆਂਦੇ ਹਨ, ਪਿਛੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਹੈ।)

(ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਅਦਬ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਤਾ
ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਲਾਲਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕਾਂਤਾ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਰਸਾਂ
ਨੂੰ 20, 20 ਹਜ਼ਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ
ਕਿ ਬੰਟੀ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ ਏ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਇਖਤਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਇਕ ਲੱਖ
ਦਾ ਚੈਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ।

(ਕਾਂਤਾ ਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।)

ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ : ਬੀਬੀ ਕਾਂਤਾ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ।

ਲਾਲਾ ਜੀ : ਕਾਂਤਾ ਧੀਏ ਲੈ ਲੈ...

(ਕਾਂਤਾ ਕੁਝ ਸੋਚਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਚੈਕ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
ਬੜੇ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਫਾੜ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਬੀਬੀ ਇਹ ਕੀ ?

ਕਾਂਤਾ : ਇਕ ਮਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ

(ਸਾਰੇ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਫਰੀਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।)

ਸਮਾਪਤ

- -